

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quæstio tertia. Vtrum prædestinatio Christi sit causa nostræ
prædestinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

nostrę, est etiā quoad humanā naturā causa instrumentalis media, quia per eā Deus Pater multos filios in gloriā adduxit, per Spiritum autē sanctum appropriate datur nobis gratia per quā formaliter efficiuntur filii adoptiui, & sic patet q̄ quantū ad tres primas cōditiones adoptionis cōpetit Trinitati toti adoptare creaturā secundū rem, singulis autē personis secundū aliquā appropriationem.

Quantū autē ad alias tres proprietates nō cōpetit deo adoptare creaturā, quia oīs creatura a deo est cōtra primā conditionē, est etiā sub potestate dei cōtra secundā, participat etiā hereditatē diuinā Deo nō decedente. Ratio primī est, quia in humanis ex eo q̄ aliquis ex alio nascitur habet ius in hereditate, & ideo nō potest adoptari vt extranea persona, sed ex hoc q̄ aliquis habet esse a Deo per creationē nō cōpetit ipsi ius in hereditate cōlecti. Sed oportet q̄ ad eam per gratiā adoptetur. Ratio secundi est quia vniuersalitatē potestatis diuinę nihil subterfugit, & ideo similitudo inter adoptionē diuinā & humanā nō attenditur in paterna potestate, sed paterna successione. Ratio tertiū est, quia bona temporalia ad quę quis adoptatur adoptione humana nō possunt simul a pluribus possideri, ideo nullus potest ea percipere nisi succedens decedenti, hereditatem autem beatam possunt oēs simul, siue ex integro percipere sine detrimento patris semper viuētis, & sic patet primum, scilicet cuius sit adoptare.

Quantum ad secundū, scilicet cuius sit adoptari, dicendum est q̄ solius creaturę intellectualis, cuius ratio est, quia sola illa creatura potest adoptari a Deo quę est capax gratię & glorię, gloria enim est hereditas ad quā adoptantur per gratiā, sed sola creatura intellectualis (homo vel angelus) est capax gratię vel glorię eo quod sola ad imaginem dei creata est, ergo sola creatura intellectualis potest a Deo adoptari, nec tamen omnis adoptatur, sed solum ille de quibus dicit Apostolus Rom. 8. Quos pręsciuit & prędestinavit conformes fieri imaginis filii sui, de Christo autem vtrum possit dici filius adoptiuus dictum fuit prius dist. 4. quęst. 1.

Ad Primum arg. dicendum est quod hominis est operari ad supplendum suam intelligentiā, non autē dei, sed potius ad cōmunicandam suę perfectiōnis abundantiā, & ideo licet in humanis introducta sit adoptio ad supplendum defectum filiorū naturalium per filios adoptiuos. In diuinis tamen est adoptio ad cōmunicandum similitudinē & participatiōē filiationis naturalis quę est in Christo homine per gratiam vniōnis.

Ad secundum dicendum quod toti trinitati cōpetit adoptare secundum rem, singulis personis secundum aliquam appropriationem, sicut dictum fuit, & quod arguitur quod illius solius est adoptare, cuius est filios generare. Dicendum quod licet solius patris in diuinis sit generare filium actione ad intra, tamen totius trinitatis est creare filios quoad esse nature, & per consequens adoptare quoad esse gratię & glorię.

QVÆSTIO TERTIA.

Vtrum prędestinatio Christi sit causa nostrę prędestinationis.

Tho. 3. q. 24. ar. 3. c. 4.

Tertio queritur de prędestinatione, vtrum prędestinatio Christi sit causa nostrę prędestinationis. Et videtur quod non, quia illud quod depēdet ex simplici dei bonitate non habet causam nisi Dei voluntatem, sed prędestinatio nostrā depēdet ex simplici dei bonitate secundum illud Ephe. 1. Prędestinati secundum propositum eius qui operatur oīa secundum consiliū voluntatis suę, ergo prędestinatio Christi & quocunq; aliud præter simplicem voluntatē dei nō est causa nostrę prędestinationis.

Item si prędestinatio Christi esset causa nostrę prędestinationis, aut esset causa efficiens, aut exemplaris. Nō efficiens, quia prędestinatio nostrā est ad gratiam & gloriā que sunt a solo Deo, Christus autem secundū quod Deus, non est prędestinatus, nec exemplaris, quia exemplar præcedit exemplatum, multi autem habuerunt gratiam ante Christum, quare &c.

IN CONTRARIUM est quod dicitur Ephe. 1. Prędestinavit nos in adoptionē filiorū per Iesum Christum, propositio autem Per notat causam.

Item glosa super illud verbum, Rom. Qui prędestinatus est, dicit sic: quod præclarissimum nostrę prędestinationis exemplar præcessit in Christo.

RESPONSIO. In Christo fuit prędestinatio duplex, vna qua fuit prędestinata natura humana vniū personę diuinę. Alia qua Christus secundum q̄ homo prędestinatus fuit ad gloriā. Secundū primā prędestinationē factū est q̄ verū est dicere filius dei est homo, & homo est filius Dei, & sic homo dicitur filius naturalis. Secundum autē secundam prędestinationē filius dei inquantū homo factus est filius adoptiuus, vt dictū fuit supra di. 4. q. 1. In nobis autē est vna sola prędestinatio illa. scilicet qua efficiuntur filii adoptiui. Rursus in prędestinatione Christi & natura duo sunt attendenda, vñ est actus dei prędestinantis, aliud est effectus, & terminus prędestinatiōis. Si ergo cōsideretur prędestinatio Christi, & natura quantū ad actū prędestinantis, sic vna nō est causa alterius, quia idē nō est causa sui ipsius, sed eodem actu diuino prędestinatus est Christus & nos, ergo prędestinatio Christi nō est causa nostrę prędestinatiōis. Si autē cōsideretur quoad effectū & terminū, cū effectus & terminus nostrę prędestinatiōis sint gratia & gloria, & adoptio filiorū, sic dicendū est q̄ vtrq; prędestinatio Christi est causa nostrę prędestinatiōis & efficiēs & exemplaris inquantū Christus existēs Deus & homo per gratiā vniōnis, de qua est prima Christi prędestinatio, & inquantū est plenus gratiā, & perfectus in gloria, de quo est secunda eius prędestinatio est causa efficiens, & exemplaris nostrę prędestinatiōis.

Quod patet sic de causa efficiēte. Causa meritoria aliquo modo habet rationem efficientis respectu præmi quod debetur merito, sed Christus inquantū Deus & homo plenus gratiā fuit causa meritoria nostrę salutis, ergo fuit causa eius efficiēs secundū hunc modū, fuit etiā exemplar, quia sicut ipse per primā prędest. est filius naturalis ita nos per prędestinationē efficiuntur filii adoptiui, & sic prędestinatio Christi est exemplar alterius rationis & excedens prędestinatiōē nostrā, sicut etiam Christus per se cōdam prędestinatiōē est plenus gratiā & perfectus in gloria, sic nos per prędestinatiōē nostrā de plenitudine eius participamus gratiā & gloriā, & sic Christus exemplar est nostrę prędestinatiōis excedens quidē, sed non alterius rationis secundū speciem, quia habitus gratię & glorię in ipso, & in nobis sunt vniū speciei.

Ad primum arg. dicendum q̄ totalis effectus prędestinatiōis dependet ex simplici voluntate dei, & non ex aliqua causa alia. Tamen inter effectus vnus potest esse causa alterius, & sic prędestinatio Christi est causa nostrę prędestinatiōis inquantum Deus ordinavit salutem nostram compleri per Christum, & sub torali nostrę prędestinatiōis effectu clauditur prędestinatio Christi.

Ad secundū dicendum est q̄ prędestinatio Christi est causa nostrę prędestinatiōis vtrōq; modo. scilicet efficiēter, & exemplariter, & cū dicitur q̄ gratia & gloria sunt a solo Deo, verū est secundum principalem efficiētiā, sed sunt a Christo homine meritorie, & quod subditur de exemplari dicendum est quod Christus quoad terminum prędestinatiōis præcessit omnem alium prędestinatum, terminus enim prędestinatiōis est gloria quę prius fuit in Christo homine q̄ in quocunq; alio, & quia ex termino vel fine sumitur ratio aliorum ideo Christus potest dici causa exemplaris nostrę prędestinatiōis.

Sententia huius distinctiōis, XI.

in generali & speciali.

Solet autem queri. Superius Magister determinauit qualiter ea que sunt dignitatis in humana natura possunt dici de Christo, hic determinat quo modo ea que pertinent ad defectum humanę nature possunt dici de Christo. Et diuiditur in duas, quia primo inquit vtrum esse factum vel creatum, vel esse creaturam possunt dici de Christo, & secundo vtrum defectus qui consequuntur naturam humanam inquantum est creatura, vel alio modo possunt Christo conuenire. Secunda in duas ibi, post prædicta. Prima diuiditur in duas. Primo querit vtrum Christus possit dici factus vel creatus. Secundo responderi ibi, ad quod sanē potest dici. Et hæc diuiditur in duas, quia primo ostendit quod Christus non debet dici factus vel creatus simpliciter & absolute.

Secunda

Tho. de veritate q. 24. ar. 6.